

Predmeti pogodni za nagodbu

Predmeti u kojima sudija može zaključiti, na osnovu navoda tužbe i odgovora na tužbu, da ni pravni osnov, ni činjenični osnov nisu sporni.

Predmeti u kojima pravni osnov nije sporan, već je samo sporna visina iznosa ili kada je tuženi platio dio duga.

Predmeti u kojima postoji malo spornih pitanja.

Predmeti koji uključuju novčana potraživanja, naročito male vrijednosti spora.

Privredni sporovi, jer stranke žele obnoviti svoj narušeni poslovni odnos, a i zbog toga što predstavnici pravnih lica nisu emocionalno uključeni u spor.

Radni sporovi, jer zahtijevaju brzo i zadovoljavajuće rješenje koje je od značaja za cjelokupnu sredinu u kojoj je takav spor nastao.

Porodični sporovi, alimentacija, zbog osjetljivosti te vrste sporova za stranke.

Predmeti koji se odnose na potraživanje materijalne i nematerijalne štete, ako osnov nije sporan, već samo visina.

Stari predmeti - posebno oni stariji od pet, deset i više godina, jer su stranke umorne od sporenja i žele brzo okončati spor.

Predmeti u kojim stranke, i pored dugotrajnog sporenja žele obnoviti svoj narušeni poslovni ili drugi odnos i žele ga zadržati u budućnosti.

Predmeti u kojim stranke žele isključiti javnost.

Predmeti u kojim se stranke ne mogu pouzdati u svoj uspjeh u sporu.

Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine
Visoko sudbeno i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine
Високи судски и тужилачки савет Босне и Херцеговине
High Judicial and Prosecutorial Council of Bosnia and Herzegovina

SMJERNICE ZA ZAKLJUČENJE SUDSKE NAGODBE

NAMIJENJENO SUDIJAMA

VSTV BiH,

Kraljice Jelene 88,
71000 Sarajevo, BiH
Tel: +387 33 707 500,
Fax: +387 33 707 550

E-mail: vstvbih@pravosudje.ba
Web: vstv.pravosudje.ba

Ove smjernice su urađene uz finansijsku podršku Evropske unije.
Za njihov sadržaj isključivo je odgovorno Visoko sudsko i tužilačko vijeće BiH
i ne odražava nužno stavove Evropske unije

Projekat finansira Evropska unija

Prije pripremnog ročišta

U pozivu za pripremlno ročište obavijestiti stranke da spor mogu riješiti zaključenjem sudske nagodbe poravnjanja.

Prije pripremnog ročišta dobro proučiti predmet sa procesnopravog i materijalnopravnog aspekta - da se otkrije stvarni interesi stranaka, kao i to oko čega se stranke mogu i žele dogovoriti.

Sudija mora pokazati autoritet koji može koristiti da podstakne stranke da razgovaraju o mogućem rješenju spora nagodbom i da pokuša napraviti dva pobjednika.

Kako voditi stranke do nagodbe?

Postavljati pitanja, da bi se utvrdilo šta su interesi stranaka, kako stranke vide rješenja, šta stranke misle i šta predlažu.

Voditi stranke riječima - Vi najbolje znate šta je rješenje vašeg problema

Koristiti hipotetička pitanja - Šta ako... Recimo da... Izbjegavati vraćanja na uzrok konflikta i suziti raspravljanje na ono što je stvarno sporno.

Od odbijanja do postizanja nagodbe

Ako stranke kažu NE pregovorima, pratite ponašanje stranaka i ne odustajte od ideje zaključenja sudske nagodbe.

Ne požurivati, ne ubrzavati, smirivati situaciju.

Ne vršiti pritisak na stranke - nagodba mora biti izraz slobodne volje, ako punomoćnici vode spor, bit će teže zaključiti nagodbu budući da se advokati često vode svojim ekonomskim interesima.

Na pripremlnom ročištu

Ophoditi se prema strankama i drugim učesnicima u postupku na dostojanstven, ali ljubazan način.

Informisati stranke o postupku i planu suđenja te mogućnosti sudske nagodbe i njenim prednostima.

Nastojati postići saglasnost šta je među strankama nesporno.

Posvetiti vrijeme razumijevanju stavova stranaka.

Izgradnja povjerenja

Graditi povjerenje stranaka otvorenošću i nepristrasnošću.

Ne možete direktno ukazati strankama na mogući izgled u sporu, ali možete reći - Vi sada vidite kakav je vaš izgled za uspjeh u sporu / da li shvatate poziciju suprotne strane / šta biste vi učinili da ste na mjestu suprotne strane.

Advokatima se obraćati sa uvažavanjem, kako bi stranke vidjele da imaju ugled pred sudom.

Možete napravite pauzu kako bi advokati razgovarali sa strankama.

I djelimičan uspjeh je uspjeh

Pokušajte postići bar djelimičnu nagodbu, a da se postupak nastavi u dijelu koji nije obuhvaćen nagodbom.

Eventualno predložite strankama kako da formulišu nagodbu, kako bi ona bila podobna za izvršenje.

Tokom postupka sud ima i kontrolnu ulogu - dužnost sudije je da, prilikom formulisanja nagodbe, vodi računa da ona bude podobna za izvršenje i da predstavlja iskazanu volju stranaka te da vodi računa o dozvoljenosti predmeta i sadržaja nagodbe.

Kako otkloniti smetnje?

Kako riješiti problem kad punomoćnik ili zakonski zastupnik nema ovlaštenje za zaključenje nagodbe?

- U zapisnik unijeti detalje predložene nagodbe
- Odgoditi ročište kako bi se pribavilo potrebno ovlaštenje.

A šta ako su zahtjevi nedozvoljeni?

Ako sud ocijeni da je nagodba u suprotnosti sa prinudnim propisima, upozorit će stranke da takva nagodba nema pravno dejstvo. Ukoliko stranke i dalje insistiraju na zaključenju nagodbe, sud će ga unijeti u zapisnik i donijeti rješenje kojim ne dozvoljava nagodbu.

Rad na nagodbi

Postavljati pitanja da bi se utvrdilo šta je za stranke najvažnije, kako međusobno komuniciraju i šta je onemogućilo dogovor u sporu.

Ako postoji i minimalna mogućnost za dogovor, pokušati uspostaviti komunikaciju, u suprotnom - sačekati pravi trenutak.

Predočiti strankama prednosti sudske nagodbe, ali sačuvati objektivnost i nepristrasnost.

Postavljati pitanja - saslušati prijedlog jedne strane, jasno ga formulisati i pitati drugu stranu za njen prijedlog.